

Vážení rodičia, milé detičky.

Tento týždeň Vám predstavujeme tému

„CHRÁNIME PRÍRODU“

Zostavila: Božena Coraničová
Zdroj: internet, zásobník hier

ÚVOD

Téma je zameraná na rozvíjanie aktívneho vzťahu dieťaťa k prírode, k poznaniu jej zložiek a súčastí. Cieľom je prebúdzaním u detí environmentálne cítenie, citlivosť na prejavy ničenia prírody a uvedomenie si potreby ochrany životného prostredia. Deti spoznávajú prírodu – flóru a faunu a jej súvislosti, ako funguje príroda, jej vplyv na človeka a naopak, vplyv človeka na prírodu. Pozorujú rastliny, zvieratá, hmyz, počasie, ročné obdobia a všetko, čo pozorujú, môžu nakresliť alebo modelovať, čím si rozvíjajú svoju predstavivosť. V súvislosti s rozvojom prírodovedného poznania detí predškolského veku je vhodné zaujať tieto spôsobilosti: pozorovanie, komunikácia, hodnotenie, tvorenie úsudkov a predpokladov. To znamená, že deti pri pozorovaní prírody komunikujú, opisujú a zároveň hodnotia, či sa im to páči – nepáči a prečo, napr. lebo konáre na stromoch sú polámané, v prírode je veľa odpadkov atď. a zároveň vytvárajú predpoklady, čo by zmenili, aby to bolo lepšie.

ROZPRÁVKA O NEZÁBUDKE

Kde bolo, tam bolo, bolo raz jedno dievčatko a volalo sa Nezábudka. Nezábudka nie len preto, že malo očká modré sťa nezábudky, ale aj preto, lebo nikdy na nič nezabúdalo. Nezábudka žila so svojim deduškom v malej drevenej chalúpke na okraji lesa.

Ako každý štvrtok, išiel deduško predávať svoje výrobky na jarmok do susednej dediny. Večer, keď sa vrátil, si spolu sadli, najedli sa a po večeri dal deduško vnučke darček, ktorý jej z jarmoku priniesol. Kúpil jej nádhernú handrovú bábiku s dlhými vlnitými vlasmi a modrými šatami s drobnými kvietkami vyšíťmi na sukienke. Nezábudka sa veľmi tešila a poďakovala sa deduškovi za jeho štedrosť. Na druhý deň ráno odchádzal deduško do lesa na drevo a ešte pred odchodom Nezábudke pripomenul: „*Nezabudni moja drahá nakrmiť naše zvieratká, obriadiť sliepocky, podojiť kravičky, zo studne vody priniesť a na večeru uvariť polievku.*“

Ale beda, hneď ako sa deduško vzdialil z domu, Nezábudka vzala bábiku a išla sa hrať. Zapletala jej vrkoče, tancovala s ňou po lúke a stavala jej z halúzok komnatu pre princeznú. Pri hre čas utiekol ako voda. Až keď sa začalo stmievať, Nezábudka sa zrazu spamätala. Vyskočila ako srnka a bežala

domov. O pár minút prišiel unavený, no predsa usmiaty deduško domov, sadol si za stôl a riekol:
„Nezábudka moja, nože mi daj tej polievočky, čo si navarila.“
„Vieš deduško, ja som zabudla polievočku navariť.“ zahanbila sa Nezábudka.
„Nevadí, tak mi aspoň narychlo urob praženicu z čerstvých vajíčok.“ povedal deduško.
„Keď ja som ani sliepočky neopatrila a vajíčka som zabudla priniesť.“ priznala sa Nezábudka.
„Ach jaj!“ zastonala deduško „tak mi aspoň zohrej pohár mlieka.“
„Deduško, keď ja som ani kravičky nepodojila.“
„Nezábudka, Nezábudka, daj mi aspoň vody na umytie zohriať a pôjdeme spať!“

Lenže Nezábudka ani vodičku nepriniesla. Teraz sa už deduško nazlostil, že jeho vnučka na všetko zabudla a povedal jej:

„Odteraz ťa, dievča nešťastné, budem volať Zábudlivka. A to preto, lebo si na všetko zabudla, zvieratká si nenachovala a nechala si ich hladné a smädné, dom si neporiadila a mne si tiež večeru nepripravila. Nemôžeš sa celé dni len hrať a na seba myslieť. Najprv si treba splniť povinnosti a potom sa môžeš hrať do sýtosti.“

Nezábudke to bolo veľmi ľúto a prosila deduška, aby ju nevolal Zábudlivka. Sľúbila mu, že sa polepší, že už sa to nikdy nestane, len nech ju tak škaredo nevolá. No deduško neveril ušiam, ale očiam. Keď videl, že sa dievča snaží, každý deň ho víta s teplou polievočkou, zvieratká sú nakrmené a o dom je postarané, posadil si dievča na kolená a takto jej povedal:

„Dievčatko moje jediné, ja ťa mám veľmi rád, nezaslúžiš si meno Zábudlivka, ktoré som ti v hneve dal. A preto ti sľubujem, že od dnešného dňa ťa už naveky budem volať iba Nezábudka.“

BÁSNIČKY

Básničku, ktorá sa vám páči, sa môžete naučiť naspamäť

Púpava

Kdeže sa tu na lúčine
vzala zrazu toľká krása?
Púpavôčka zlatým kvetom
na slniečko usmieva sa.

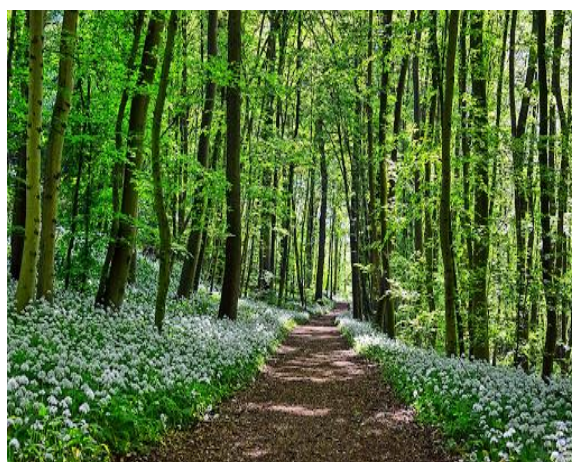
Včielka

Včielka letí, letí lesom
Letí letom – svetom,
sadla si na kvietky, opelila všetky.
Pracovala, pracovala,
aby deťom medík dala.

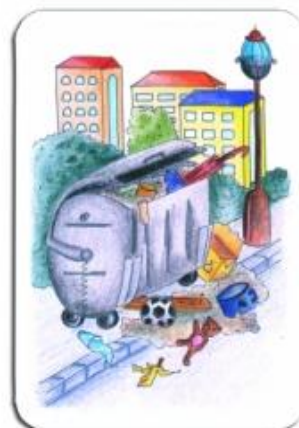
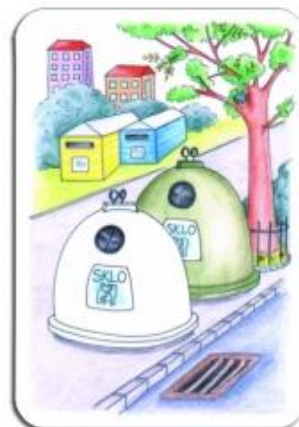

OCHRANA PRÍRODY A ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

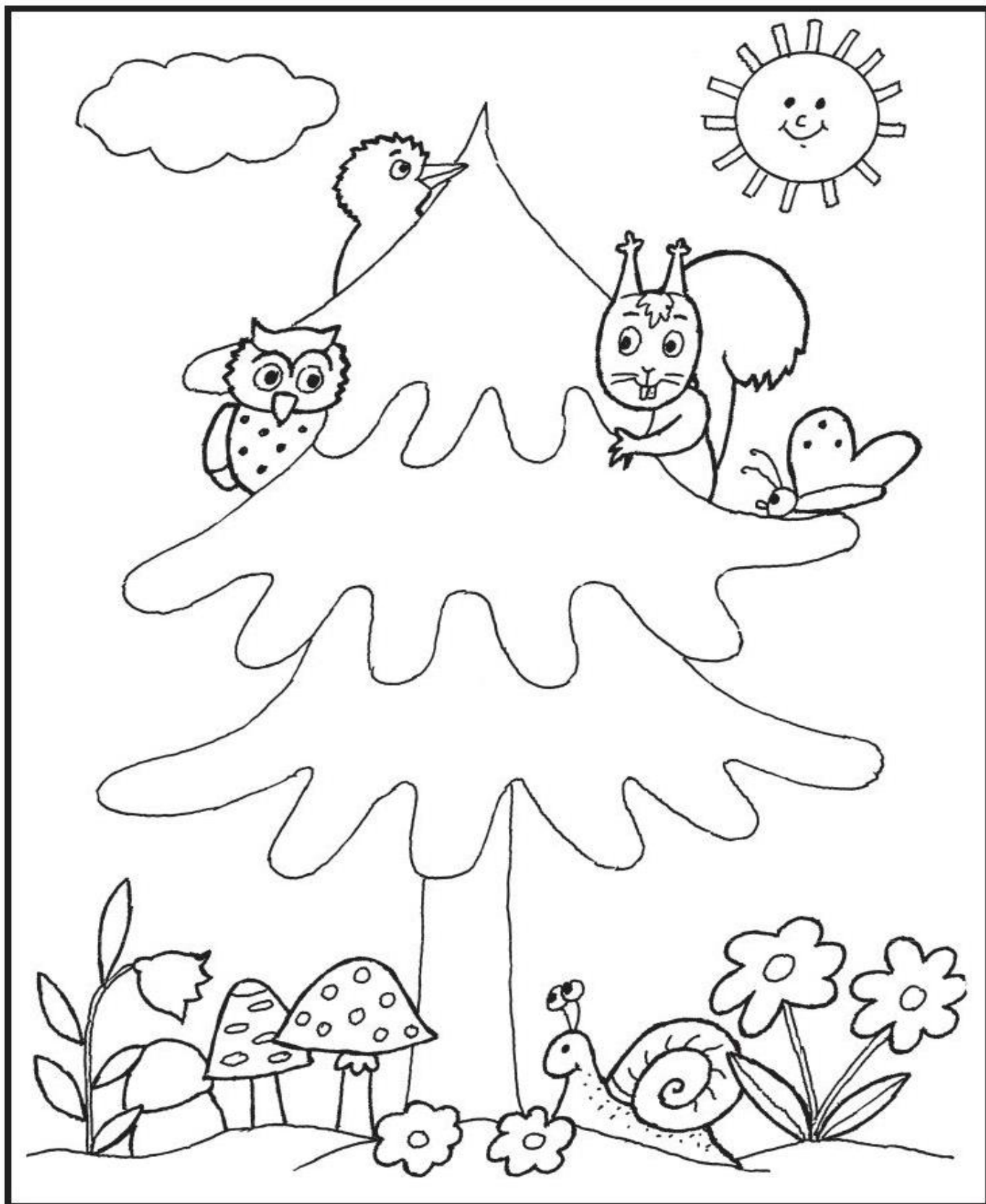
Príroda je veľmi dôležitá nielen pre ľudí, ale aj pre zvieratká a vtáčiky. Stromy produkujú kyslík dôležitý pre naše dýchanie a v lete nám poskytujú veľmi príjemný tieň. Kde je už veľa stromov, voláme to les a v lese žijú zvieratá, vtáčiky a hmyz, tam je ich domov. Aby sme ich bývanie nenarušili, nesmieme ničť prírodu, nekričať v lese, neodhadzovať odpadky na zem, ale v tichosti ju pozorovať a relaxovať.

Porozprávajte, čo vidíte na obrázkoch a opíšte, či to je správne. Vedeli by ste povedať, prečo to je nesprávne?

MAĽOVANKA PRE VEĽKÝCH I MALÝCH

Maľovanku si vyfarbite podľa vlastnej predstavivosti.

ROZPRÁVKA O MALEJ NEPOSEDNEJ HVIEZDIČKE

Každý večer, keď deti položia svoje hlávky na vankúšik a zavrú očka, vykotúľa sa na oblohu mesiac. Niekedy je guľatý ako lopta, inokedy z neho vidieť len uzučký rožtek, niekedy sa dokonca schová za čierny závoj, ale vždy je tam. Aj keď ho nevidíme. Mesiac má totiž veľmi ťažkú prácu. Musí strážiť na nočnej oblohe neposedné hviezdíčky. Strážiť neposedné hviezdíčky, je náramne ťažké. Veľké a staré hviezdy tie strážiť netreba. Svetia na oblohe ako malé lampášiky ľuďom pre radosť, ale malé blikajúce svetielka občas lietajú oblohou krížom krážom a chudák mesiačik ich potom naháňa ako pastier rozutekané ovečky. Ľudia si síce pri pohľade na letiace hviezdíčky vymýšľajú kadejaké priania, ale mesiac, ten by si najviac želal, aby všetky hviezdíčky pekne sedeli na oblohe a on si mohol konečne trochu zdriemnuť.

Raz večer, keď neposedné malé hviezdíčky zase lietali oblohou a hrali sa na skrývačky a naháňačky, jedna z nich sa potkla a spadla z oblohy priamo na zem. Od strachu sa schovala v tráve, vystrašene pozerala na vysoké stromy, hladinu jazera aj na svätojánske mušky, ktoré poletovali s rozžatými lampášikmi.

„Aha, aj tu sú malé hviezdíčky,“ pomyslela si a zavolala na svätojánske mušky. „Héééj, hviezdíčky, aj vy ste spadli z oblohy?“

„Nie sme hviezdy, sme mušky a svietime lampášikmi lesným škriatkom na cestu. Kto si a čo robíš v tráve?“

„Som hviezdíčka čo spadla z oblohy a chcem sa vrátiť hore. Mesiačik sa bude isto hnevať, že som sa stratila.“

„Nevieme ti pomôcť. Nevieme, ako sa dá vyskočiť až k nočnému nebu.“

Hviezdíčka sa rozplakala. Nariekala tichým hláskom v tráve, až zobudila vodníka uprostred jazera.

„Kto to tak fňuká? Zase si nejaká víla pristúpila závoj pri tanci, či čo?“

Vynoril sa z jazera a uvidel v tráve svetielko. „Hm, to je čudné, že by turisti zabudli zhasiť oheň? Ešte to by nám tak chýbalo, požiar v lese. Potom mi vyťahajú na hasenie všetku vodu z rybníka. Aby to porantalo, musím ísť zistiť, čo sa deje.“

Pomaly sa vyťapkal z vody, lebo to už bol starý vodník a boleli ho všetky kosti. Podišiel k svetielku a v tráve uvidel malú uplakanú hviezdíčku.

„A ty si sa sem ako dostala, ha?“

„Spadla som z nočnej oblohy,“ zavzlykala.

„A mesiac o tom vie?“

„Nie,“ zvesila smutno zlatú hlávku. „Nevie a isto sa bude hnevať.“

„Aha.“

„Pomôžeš mi vrátiť sa na oblohu?“

POČÍTANIE V LESE

Čo vidíte na obrázku? Na čom sedí sova? Koľko je tam muchotrávok? Koľko kvetov vidíte? Koľko je tam zvieratiek? Výborne a teraz si môžete obrázok vyfarbiť.

22. APRÍL - DEŇ ZEME

Každý rok si 22. apríla pripomíname Deň Zeme. Je to ekologicky motivovaný sviatok, kedy sa snažíme v oveľa väčšej miere poukazovať na ničenie a znečisťovanie životného prostredia a možnosti jeho ochrany. Všetci ľudia na našej planéte potrebujeme zdravé prostredie, no nie všade to tak je. Úlohou nás všetkých je chrániť našu planétu tak, že ju nebudeme znečisťovať, budeme triediť a recyklovať odpad.

MALÍ OCHRANÁRI

My v škôlke sa učíme, že prírodu chránime.
Prírodu treba mať vždy rád a byť s ňou kamarát.
Každý vtáčik, strom aj kvet, tvoria s nami celý svet.
Svieť slniečko na náš kraj, nech sa zmení v sladký raj.
Nech v ňom rozkvitajú kvietky a nech je tu dobre všetkým.
Že je dobré triediť smeti vedľa už i malé deti.
Papier sem a sklo zas tam, na toto si pozor dám.
Z papiera je nový zasa, funguje to, to je krása.
Z črepín budú nové veci, pomáhajme pri tom všetci.
V lese nesmieš plašiť vtáky, odhadzovať papier dáky.
Nie si v lese predsa sám, tíško kráčaj, nekrič tam.
Zvieratká sú rady v tichu, v čistej hore, pri rybníku.
Odďačia sa, budú rady, špina, hluk im veľmi vadí.

CHRÁNIME NAŠU ZEM

22. APRÍL

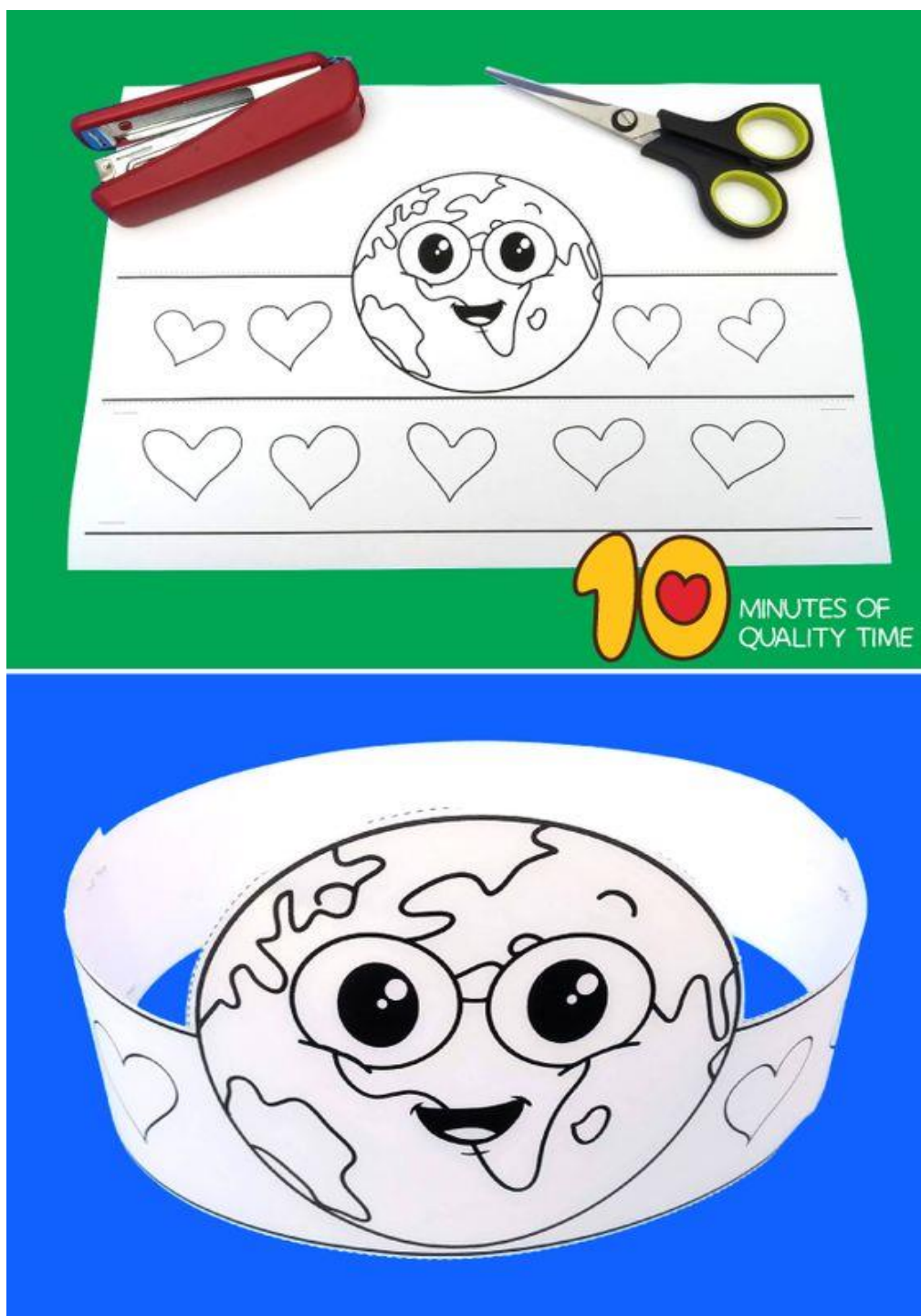
DEŇ ZEME

<p>1000 A VIAC ROKOV</p> 		<p>50 ROKOV</p>
<p>250 ROKOV</p> 	<p>VIEM, čo je RECYKLOVANIE</p> 	<p>25 ROKOV</p>
<p>100 ROKOV</p> 	<p>12 NOVIN A ČASOPISOV sa premení na PASTELKY</p> 	<p>15 ROKOV</p>
<p>100 ROKOV</p> 	<p>15 SKLENENÝCH FLIAŠ sa premení na AKVÁRIUM</p> 	<p>1-2 ROKY</p>
<p>70 ROKOV</p> 	<p>150 PLECHOVIEK sa premení na PANVICU</p> 	<p>5 mes.</p>
		<p>4 mes.</p>
		<p>16 dní</p>

S pomocou mamky alebo ocka sa porozprávaj o tom, čo vidíš na obrázkoch a jednotlivé predmety pomenuj. Číslice, ktoré sú pri nich napísané znamenajú, koľko rokov trvá, kým sa veci v okienkach v prírode rozložia. Zapamätaj si ich, a určite nič z toho nenecháš v lese alebo na lúke len tak pohodené, ale odnesieš odpadky do správneho kontajnera.

VYROBTE SI Z PAPIERA ČELENKU „ZEMEGUĽA“

Pripravte si výkres, nožnice, spínací strojček, farbičky. Na výkres – papier nakreslite dva pásy v šírke približne 8 cm. Na ten vrchný pás nakreslite kruh napr. pomocou šálky alebo tanierika a dokreslite oceány a svetadiely tak, ako sa Vám to podarí. Dookola nakreslite srdiečka, všetko vyfarbite a vystrihnite podľa návodu. Pásy spojte spínacím strojčekom a čelenka je hotová.

JARNÉ KVETY

Mierne

1. Ja som vám veľ-ký pán, čer-ve - ný som tu-li - pán. Mo - ja hláv-ka
ka - lich veľ- ký, zdo - bí v mes - te par - ky všet - ky. Ja som vám veľ - ký pán,
čer - ve - ný som tu - li - pán.

Návrh na sprievod

2. A my sme púpavy,
kvitneme hneď od jari.
Na hlavičkách žlté vlasy,
lúčina je plná krásy.
A my sme púpavy,
kvitneme hneď od jari.

<https://www.youtube.com/watch?v=r3x51Eo7Uiw>

HÁDANKY

Na halúzke z výšky
pozerajú myšky.
Slniečko im pošušky
hladká sivé kožušky.
(Bahniatka)

Dvaja bratia sa cez cestu
na seba dívajú
a nikdy si ruky nepodajú.
(Breza)

Lietajú k oblakom,
murujú zobákom.
Žijú u nás na dvore,
potom letia za more.
(Lastovičky)

Bodkovaná krásavica,
tá má rada vošky,
zbiera si ich kdekade,
robí osoh veľký.
(Lienka)

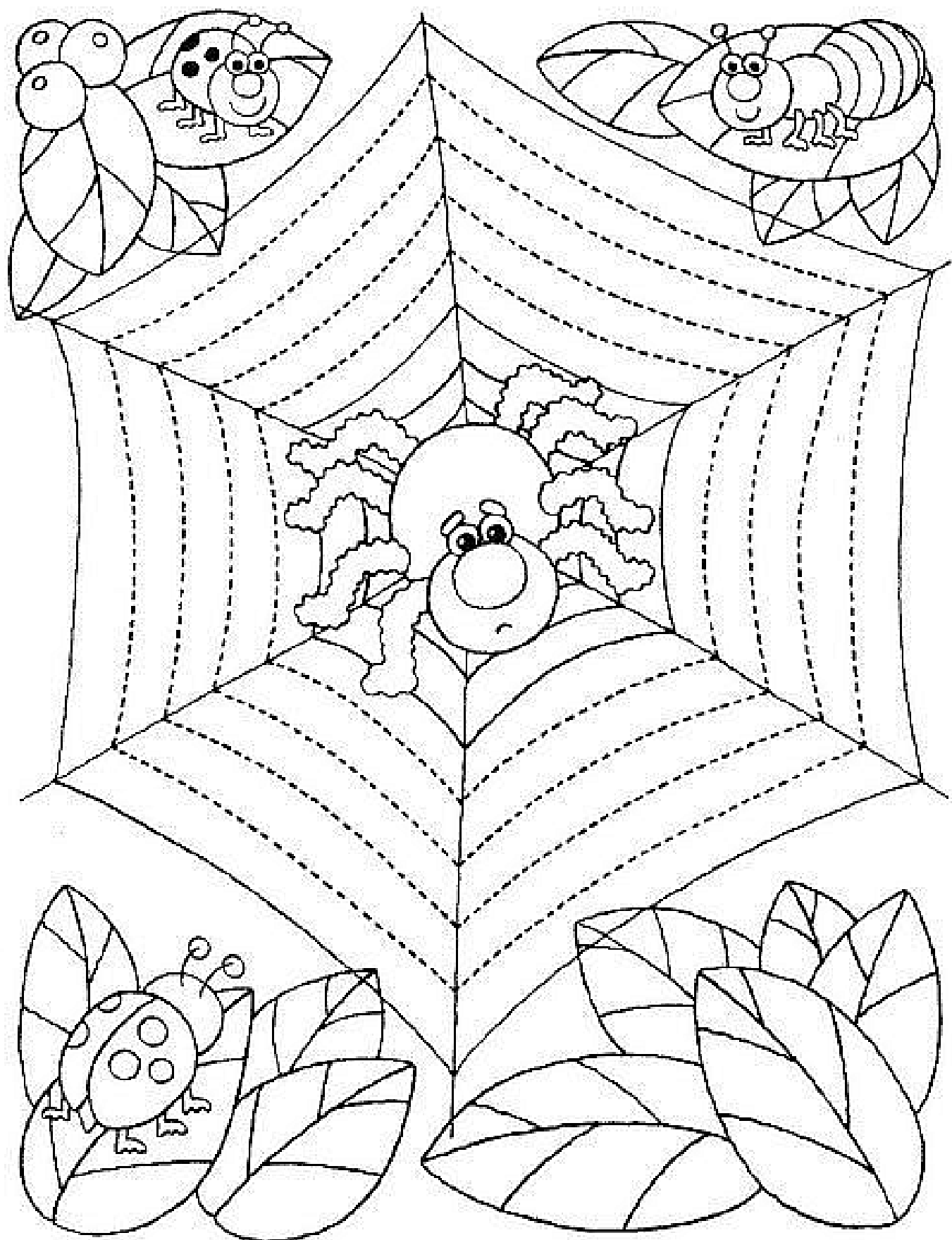
Či je teplo a či fúka,
najlepšie sa cíti dnuká.
Na chrbte si domček nosí
a viete čo?
Chodí bosý.
(Slimák)

Na kraji lesa veľký kopček,
v tom kopčeku dom.
Uhádnite hneď a zaraz,
Kto to býva v ňom?
(Mravce)

Deti, pomôžte pavúčkovi urobiť (nakresliť) pavučinku. Prerušované čiary pospájajte ceruzkou alebo perom.

CHRÁŇME PRÍRODU – SEPARUJME ODPAD

Pozrite si farbu všetkých kontajnerov. Zapamätajte si, čo do nich patrí:

- modrý kontajner: papier
- zelený kontajner: sklo
- žltý kontajner: plast
- červený kontajner: kov

Ako triediť odpad?

- Na rôzne druhy odpadu sa používajú aj rôzne druhy kontajnerov, ktoré sú rozdelené podľa farieb.

Napríklad:

- Papier – Modrý
- Sklo – Zelený
- Plast – Žltý
- Kov – Červený

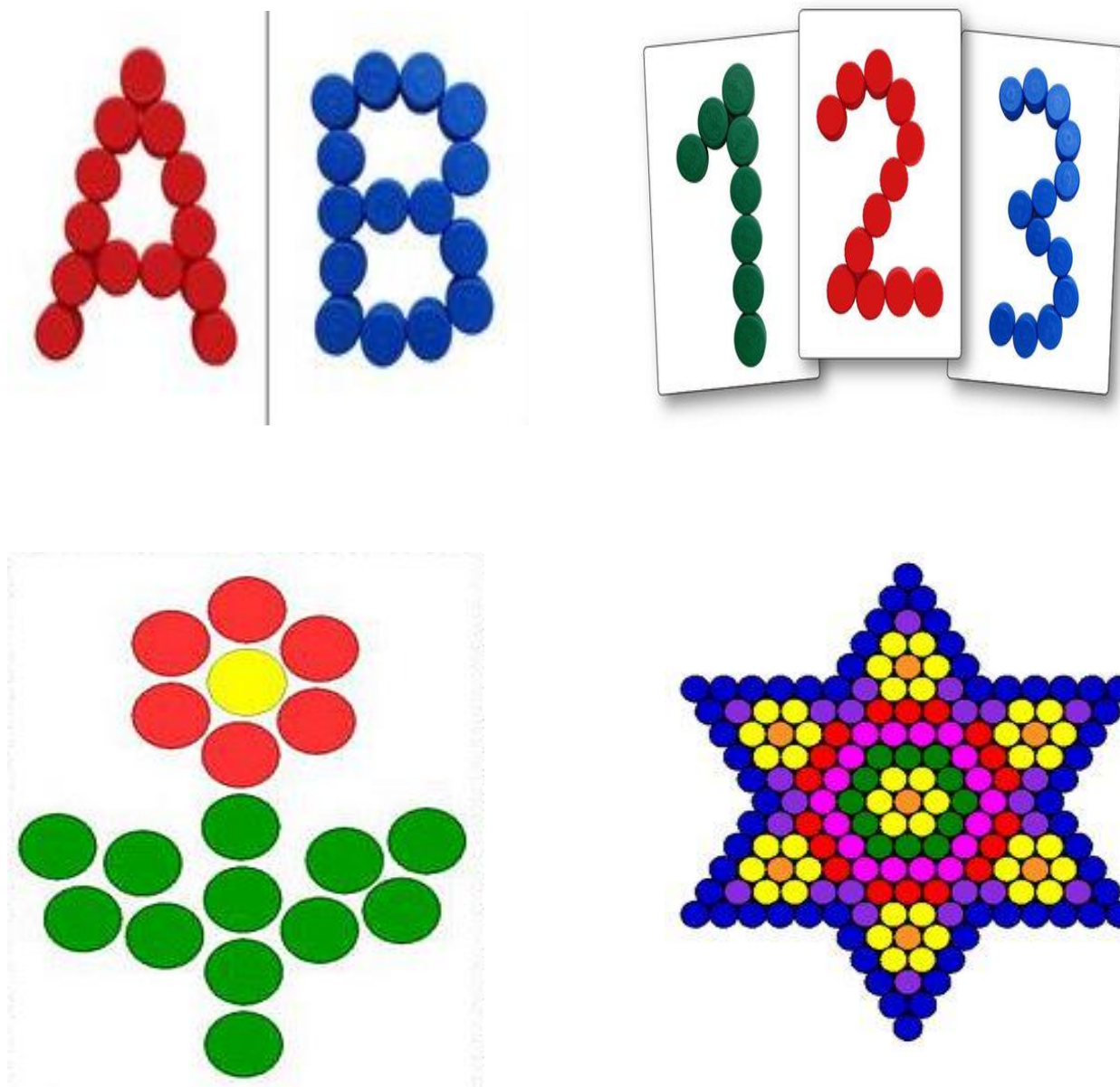

- Separovať = Triediť

Zapamätali ste si, čo patrí do modrého kontajnera? To, čo tam nepatrí, preškrtnite.

TVORENIE Z VRCHNÁKOV Z PLASTOVÝCH FLIAŠ

Potrebuje: pestrofarebné vrchnáky z plastových fliaš, lepidlo, výkres

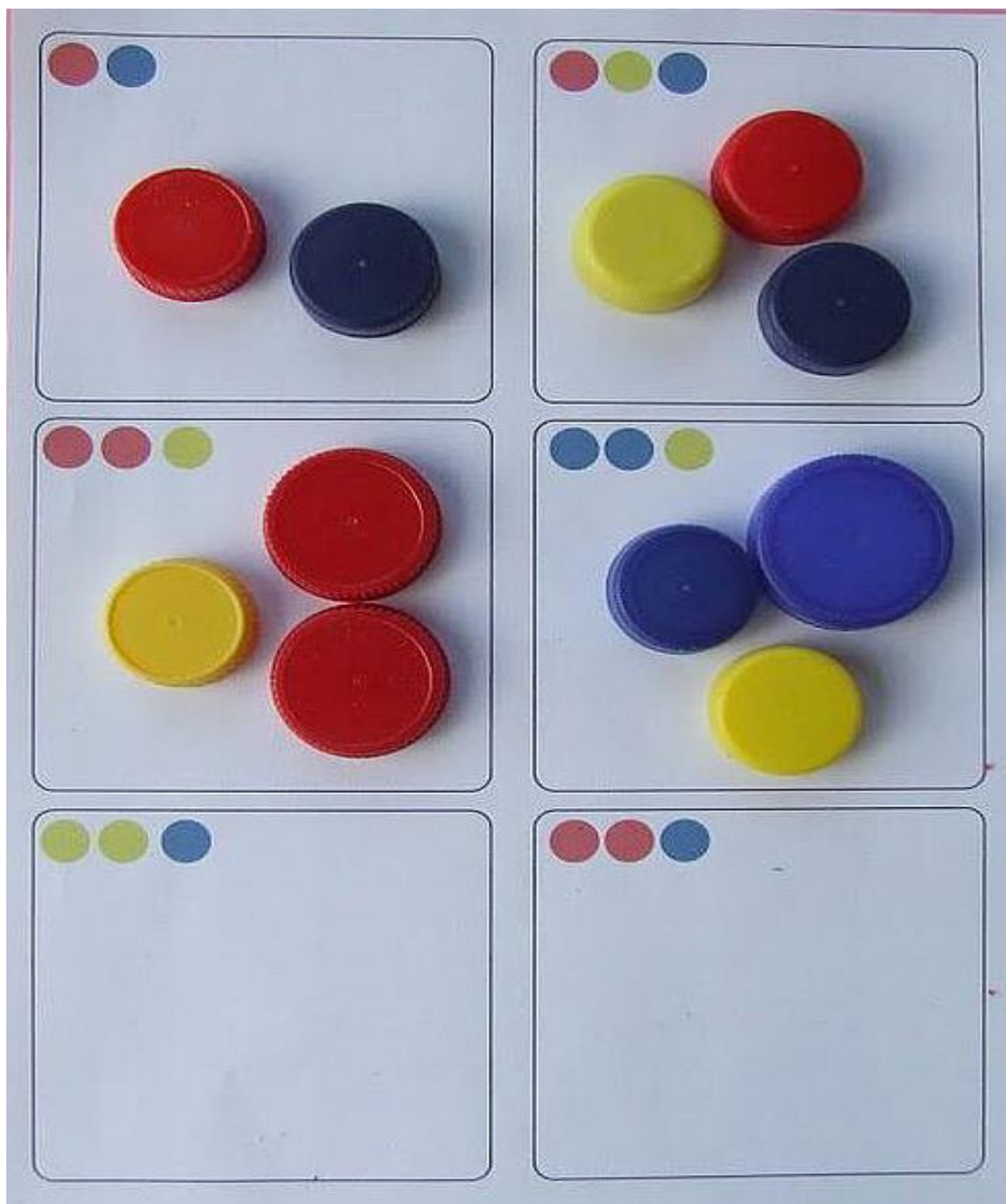
Postup: vrchnáky z plastových fliaš najprv rozložíme na výkres podľa predlohy, prilepíme lepidlom a necháme zaschnúť.

Obmena: vrchnáky nemusíte prilepovať, ale môžete si ich rozložiť napr. na stôl, na výkres alebo na koberec a vždy ich obmieňať.

HRÁME SA S VRCHNÁČIKMI

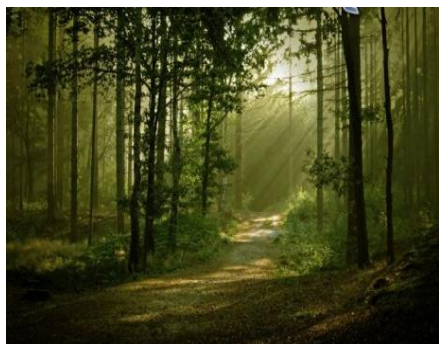
Deti, pozrite sa na obrázok a spočítajte v každom políčku, koľko je tam nakreslených guľičiek i vrchnáčikov a akej farby. Aký počet a akej farby by ste dali do prázdnych políčk?

Dobre si pozrite obrázky a povedzte, či to je správne - nesprávne a prečo. Urobili by ste to v lese aj vy? Ktorého smajlíka by ste dali k týmto dvom obrázkom?

A k týmto dvom obrázkom dáte ktorého smajlíka?

ZACVIČME SI „V LESE“

<i>Idem lesom obzerám sa</i>	– chôdza, ruky vbok, vytáčanie hlavy do strán
<i>Okolo je samá krása</i>	– poskoky.
<i>Hore stromy zelené</i>	– chôdza po špičkách, vzpažiť.
<i>Dole tráva, kamene</i>	– chôdza v drepe.
<i>Mravce hore, dole chodia</i>	– prechod z chôdze v drepe do stoja.
<i>Jelene si srnky vodía</i>	– poskoky, preskoky ...
<i>Nad tým všetkým orol krúži</i>	– upažiť, mávaním rúk napodobňovať let orla.
<i>Vládcom lesa stať sa túži</i>	– s hlbokým vdychom výpon na špičky, vzpažiť, s výdychom predklon.

ZAHRAJTE SA S NAMI

„HODINY“

Predtým, než sa deti pustia do hrania, je potrebné ich oboznámiť s pohybmi, ktoré v tejto hre môžu využívať – kačacie kroky, žabie skoky a podobne. Deti s rodičmi si posadajú do kruhu a doprostred sa postaví vyvolávač. Jeho úlohou je vyvolať jedného, napríklad: „*Jožko, vstávaj hore!*“ Jožko sa opýta: „*Kolko je hodín?*“ a vyvolávač odpovedá: „*Dve žabie.*“ Jožko musí urobiť dva žabie skoky smerom k vyvolávačovi, ktorý potom vyvolá ďalšie dieťa. Hra pokračuje, až kým sa niektoré z detí nedostane do stredu.

„SOCHY“

Deti sa voľne pohybujú po triede. Vybrané dieťa má v ruke bubienok, bubnuje a hovorí:

„*Jeden, dva, tri, vyskoč si!*

„*Štyri, päť, šesť,*

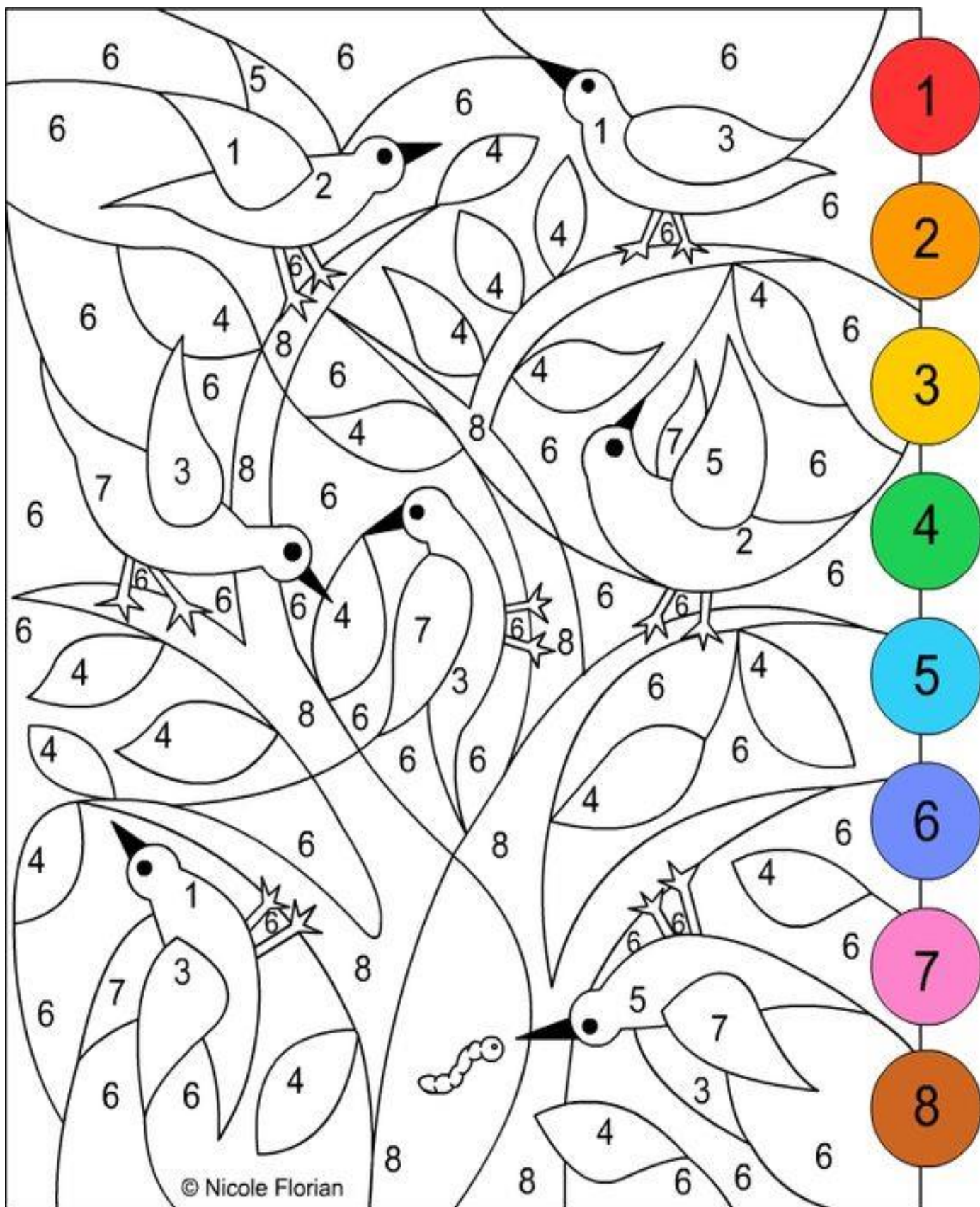
„*urob sochu, akú chceš,*

„*keď narátam do desať,*

„*zostaň ako socha stát!*“

Vo chvíli, keď dieťa napočíta do desať, musia ostatné deti urobiť nejakú sochu. Keď dieťa zabubnuje a povie: „*Všetky sochy ožili,*“ začnú sa deti znova rôzne pohybovať.

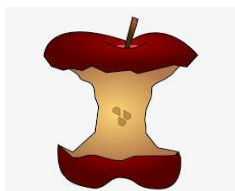
MAĽOVANKA PRE DETI Z TRIEDY SOVIČKY

Vyfarbite maľovanku podľa farebných čísel.

SEPARUJEME ODPAD

Čo patrí do žltého kontajnera? Správne, sú to plasty. Čiarou spojte veci, ktoré patria do kontajnera a ktoré tam nepatria, preškrtnite. Skúste povedať, do akých kontajnerov by ste ich dali.

MISKA Z PET FLAŠE

Z prázdnej pet fľaše odstrihnete odspodu približne 9-10 cm a miska na chrumky alebo na sladkosti je hotová. Ozdobit' ju môžete samolepkami alebo natrieť lepidlom a prilepiť stužky alebo farebnú vlnu. Záleží od toho, čo máte doma k dispozícii.

A teraz ešte niečo aktuálne.

Môžete si vyrobiť dezinfekčný gél na ruky, ktorý si poradí aj s novým koronavírusom. Väčšinu produktov zakúpite v lekárni.

Ako na to?

Potrebuje:

- 2/3 šálky alkoholu (minimálny obsah alkoholu má byť 60%)
- 1/3 šálky čistej aloe vera
- 5-10 kvapiek éterického oleja (voliteľné)
- misu na miešanie
- lyžicu
- lievik
- menšiu prázdnu fľašku s rozprašovacím aplikátorom alebo nádobu na tekuté mydlo.

Postup: Zmiešajte všetky ingrediencie dokopy v miske. Výslednú zmes prelejte do malej fľašky a používajte podľa potreby.

Je jedno, či si antibakteriálny gél kúpite alebo si ho vyrobíte doma. Použitie je rovnaké. Stačí jednu až dve pumpičky aplikovať na dlane a rozotrieť po celom povrchu rúk. Gél by mal zaschnúť do približne 30 sekúnd. Potom si už ruky neumývajte.

**ĎAKUJEM VÁM ZA POZORNOSŤ
A POMOC PRI VZDELÁVANÍ
VAŠICH AJ NAŠICH DETIČIEK**

